

CUPRINS

CAPITOLUL I. DREPTUL MUNCII – RAMURĂ DE DREPT	1
<i>Secțiunea 1. Noțiune și obiect</i>	1
<i>Secțiunea a 2-a. Trăsături caracteristice raportului juridic de muncă</i>	3
<i>Secțiunea a 3-a. Flexisecuritatea raportului juridic de muncă</i>	4
<i>Secțiunea a 4-a. Formele raporturilor juridice de muncă</i>	8
§1. Munca prestată în afara unor raporturi juridice de muncă	9
§2. Munca prestată în cadrul unor raporturi juridice de muncă	9
2.1. Raporturile de muncă (de serviciu) ale funcționarilor publici	9
2.2. Raporturile de muncă ale soldaților și gradaților profesioniști	11
2.3. Raporturile de muncă ale magistraților	12
2.4. Raporturile de muncă ale membrilor cooperatori	13
2.5. Raporturile de muncă ale preoților	14
2.6. Raporturile de muncă ale membrilor corpului diplomatic și consular	15
2.7. Raporturile de muncă ale consilierilor juridici	16
2.8. Situația avocaților salariați în interiorul profesiei	16
2.9. Situația notarilor stagiați	18
2.10. Situația executorilor judecătorești stagiați	18
<i>Secțiunea a 5-a. Izvoarele dreptului muncii</i>	19
§1. Izvoare comune	19
§2. Izvoare specifice	20
§3. Raportul dintre normele O.I.M. și dreptul european al muncii	22
<i>Secțiunea a 6-a. Principiile specifice dreptului muncii</i>	22
§1. Neîngrădirea dreptului la muncă	23
§2. Egalitate de tratament față de toți salariații și angajatorii	24
§3. Garantarea negocierii colective și individuale	24
§4. Protecția salariaților	25
§5. Buna-credință în muncă	25
§6. Asocierea liberă a salariaților și a angajatorilor	25
§7. Garantarea dreptului la grevă	26
<i>Secțiunea a 7-a. Dreptul muncii și alte ramuri de drept</i>	26
§1. Corelația dreptului muncii cu dreptul constituțional	27
§2. Corelația dreptului muncii cu dreptul civil și dreptul procesual civil	27
§3. Corelația dreptului muncii cu dreptul administrativ	29
§4. Corelația dreptului muncii cu dreptul securității sociale	30
§5. Corelația dreptului muncii cu dreptul penal și dreptul procesual penal	31
§6. Dreptul penal al muncii	31
CAPITOLUL AL II-LEA. DIALOGUL SOCIAL	35
<i>Secțiunea 1. Evoluția conceptuală și a reglementărilor în materie de dialog social</i>	35
§1. La nivelul Organizației Internaționale a Muncii	35

§2. La nivelul european _____	37
<i>Secțiunea a 2-a. Conceptul de dialog social</i> _____	40
<i>Secțiunea a 3-a. Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social</i> _____	41
<i>Secțiunea a 4-a. Consiliul Economic și Social</i> _____	42
§1. Structura _____	42
§2. Competența și atribuțiile _____	43
<i>Secțiunea 5-a. Comisiile de dialog social la nivelul administrației publice centrale și la nivel teritorial</i> _____	44
<i>Secțiunea a 6-a. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă</i> _____	45
§1. Natura juridică _____	45
§2. Obiectivele și atribuțiile Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă _____	45
<i>Secțiunea a 7-a. Sindicatelor</i> _____	47
§1. Sediul materiei, definiții și trăsături caracteristice _____	47
§2. Principii _____	49
§3. Categoriile de persoane care nu se pot constitui și/sau adera în sindicate _____	50
§4. Personalitatea juridică. Patrimoniu. Reorganizare și dizolvare _____	50
§5. Conducerea organizațiilor sindicale _____	51
§6. Atribuțiile organizațiilor sindicale în domeniul raporturilor juridice de muncă _____	52
<i>Secțiunea a 8-a. Reprezentanții salariaților</i> _____	54
§1. Noțiuni generale _____	54
§2. Atribuții _____	54
<i>Secțiunea a 9-a. Patronatele</i> _____	55
§1. Sediul materiei. Definiție _____	55
§2. Constituire. Dobândirea personalității juridice. Patrimoniu. Dizolvare _____	56
§3. Drepturile și obligațiile organizației patronale _____	57
§4. Conducerea organizațiilor patronale _____	57
§5. Atribuțiile organizațiilor patronale în domeniul raporturilor de muncă _____	58
CAPITOLUL AL III-LEA. CONTRACTUL COLECTIV DE MUNCĂ _____	59
<i>Secțiunea 1. Noțiune și trăsături caracteristice</i> _____	59
<i>Secțiunea a 2-a. Reprezentarea părților (criterii de reprezentativitate/constatare)</i> _____	60
<i>Secțiunea a 3-a. Negocierea colectivă</i> _____	63
§1. Obligativitatea negocierii colective _____	63
§2. Durata contractului colectiv de muncă _____	63
§3. Obiectul negocierii colective _____	63
§4. Procedura negocierii colective _____	64
§5. Încheierea, forma și înregistrarea contractului colectiv de muncă _____	71
<i>Secțiunea a 4-a. Nullitatea contractului colectiv de muncă</i> _____	74
<i>Secțiunea a 5-a. Efectele contractului colectiv de muncă</i> _____	75
<i>Secțiunea a 6-a. Interpretarea clauzelor contractului colectiv de muncă</i> _____	75
<i>Secțiunea a 7-a. Executarea, modificarea, suspendarea și încetarea contractului colectiv de muncă</i> _____	76

<i>Secțiunea a 8-a. Particularitățile contractelor colective de muncă încheiate în cadrul autorităților publice</i>	78
<i>Secțiunea a 9-a. Acordurile colective</i>	78
CAPITOLUL AL IV-LEA. CONFLICTELE DE MUNCĂ	80
<i>Secțiunea 1. Noțiunea și clasificarea conflictelor de muncă</i>	80
<i>Secțiunea a 2-a. Conflictelor colective de muncă</i>	81
§1. Elemente specifice	81
§2. Concilierea	82
§3. Medierea	83
§4. Arbitrajul	84
§5. Greva	84
5.1. Noțiune	84
5.2. Exercițiul dreptului la grevă	85
5.3. Tipuri de grevă	85
5.4. Libertatea grevei	87
5.5. Drepturile și obligațiile greviștilor	88
5.6. Suspendarea grevei	89
5.7. Încetarea grevei	89
5.8. Greva și forța majoră	89
5.9. Greva patronală (lock-out-ul)	90
<i>Secțiunea a 3-a. Conflictelor individuale de muncă</i>	91
§1. Elemente specifice	91
§2. Medierea	92
§3. Concilierea	92
CAPITOLUL AL V-LEA. INTERDICȚIA DISCRIMINĂRII ÎN CADRUL RAPORTURILOR DE MUNCĂ	94
<i>Secțiunea 1. Cadrul internațional</i>	94
<i>Secțiunea a 2-a. Cadrul intern</i>	101
<i>Secțiunea a 3-a. Noțiuni</i>	103
<i>Secțiunea a 4-a. Procedura în cazul constatării unei discriminări</i>	108
<i>Secțiunea a 5-a. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării</i>	110
CAPITOLUL AL VI-LEA. EDUCAȚIA PROFESIONALĂ ȘI PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ	112
<i>Secțiunea 1. Piața muncii</i>	112
<i>Secțiunea a 2-a. Formarea profesională</i>	113
§1. Formarea profesională prin sistemul de educație	115
§2. Formarea profesională în afara sistemului de învățământ	117
2.1. Formarea profesională a salariaților	117
2.2. Formarea profesională a funcționarilor publici	118
2.3. Formarea profesională a adulților	119
2.4. Formarea profesională a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă	120

§3. Recunoașterea calificărilor profesionale în cadrul Uniunii Europene _____	122
§4. Promovarea profesională în cadrul instituțiilor și autorităților publice _____	124
CAPITOLUL AL VII-LEA. CONTRACTUL INDIVIDUAL DE MUNCĂ _____	126
<i>Secțiunea 1. Reglementarea internațională _____</i>	<i>126</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Încheierea contractului individual de muncă _____</i>	<i>126</i>
§1. Noțiune _____	126
§2. Trăsăturile caracteristice _____	127
§3. Capacitatea juridică a salariațului _____	128
§4. Capacitatea juridică a angajatorului _____	129
§5. Consimțământul părților la încheierea contractului individual de muncă _____	130
§6. Obligația de informare reciprocă _____	132
§7. Obiectul și cauza contractului individual de muncă _____	136
§8. Forma contractului individual de muncă _____	136
§9. Înregistrarea contractului individual de muncă în Revisal _____	138
§10. Munca nedeclarată _____	140
§11. Condiții prealabile încheierii contractului individual de muncă _____	141
§12. Verificarea pregătirii și aptitudinilor profesionale _____	145
§13. Documentele necesare pentru încheierea contractului individual de muncă _____	147
§14. Cumulul de funcții _____	148
<i>Secțiunea a 3-a. Nulitatea contractului individual de muncă _____</i>	<i>150</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Conținutul contractului individual de muncă _____</i>	<i>151</i>
§1. Drepturile și obligațiile părților _____	151
1.1. Drepturile și obligațiile angajatorului _____	151
1.2. Drepturile și obligațiile salariaților _____	161
§2. Clauzele esențiale ale contractului individual de muncă _____	163
§3. Clauzele specifice contractului individual de muncă _____	166
3.1. Clauze specifice prevăzute de Codul muncii _____	166
3.2. Clauze specifice neprevăzute de Codul muncii _____	171
§4. Clauze interzise în legislația muncii _____	173
<i>Secțiunea a 5-a. Executarea și interpretarea contractului individual de muncă _____</i>	<i>174</i>
§1. Elemente generale privind executarea și interpretarea contractului individual de muncă _____	174
§2. Promovarea _____	174
§3. Informarea și consultarea salariaților pe parcursul executării contractului individual de muncă, în probleme ce privesc evoluția întreprinderii (unității) naționale _____	175
§4. Comitetul European de Întreprindere sau informare și consultare a lucrătorilor în întreprinderile și grupurile de întreprinderi de dimensiune comunitară _____	177
§5. Implicarea lucrătorilor în activitatea societăților europene _____	182

<i>Secțiunea a 6-a. Modificarea contractului individual de muncă</i>	184
§1. Elemente generale	184
§2. Delegarea	184
§3. Detașarea	186
§4. Detașarea în cadrul prestării de servicii transnaționale	187
§5. Modificarea unilaterală și temporară a programului de lucru și a salariului	191
§6. Transferul	192
§7. Impreviziunea	193
<i>Secțiunea a 7-a. Suspendarea contractului individual de muncă</i>	194
§1. Elemente generale	194
§2. Suspendarea de drept	194
§3. Suspendarea din inițiativa salariatului	197
§4. Suspendarea din inițiativa angajatorului	202
§5. Suspendarea prin acordul părților	206
<i>Secțiunea a 8-a. Încetarea contractului individual de muncă</i>	207
§1. Elemente generale	207
§2. Încetarea de drept	207
2.1. Procedura încetării de drept a contractului individual de muncă	215
§3. Încetarea prin acordul părților	215
§4. Concedierea	216
4.1. Cadrul internațional	216
4.2. Noțiuni	217
4.3. Concedierea pentru motive care țin de persoana salariatului	221
4.4. Concedierea pentru motive care nu țin de persoana salariatului	225
4.5. Efectele concedierii neimputabile salariaților	231
4.6. Revocarea deciziei de concediere	232
4.7. Controlul și sancționarea concedierilor nelegale	233
4.8. Reintegrarea în muncă	235
§5. Demisia	237
§6. Încetarea contractului individual de muncă în cazul insolvenței angajatorului	238
§7. Încetarea contractului individual de muncă în cazul imprevizunii	240
<i>Secțiunea a 9-a. Contractul individual de muncă și alte contracte</i>	240
§1. Raportul dintre contractul individual de muncă și contractul civil (convenția civilă) de prestări servicii	240
§2. Raportul dintre contractul individual de muncă și contractul de voluntariat	242
§3. Raportul dintre contractul individual de muncă și contractul de mandat	244
§4. Raportul dintre contractul individual de muncă și contractul de solidaritate	245
§5. Raportul dintre contractul individual de muncă și contractul de management	246

CAPITOLUL AL VIII-LEA. TIPURI SPECIALE DE CONTRACTE INDIVIDUALE

DE MUNCĂ	248
<i>Secțiunea 1. Contractul individual de muncă pe durată determinată</i>	248
<i>Secțiunea a 2-a. Munca prin agent de muncă temporară</i>	252
<i>Secțiunea a 3-a. Contractul individual de muncă cu timp parțial</i>	255
<i>Secțiunea a 4-a. Contractul individual de muncă la domiciliu</i>	259
<i>Secțiunea a 5-a. Telemunca</i>	260
<i>Secțiunea a 6-a. Contractul de îmbarcare al navigatorilor</i>	264
<i>Secțiunea a 7-a. Contractul de ucenicie la locul de muncă</i>	266
<i>Secțiunea a 8-a. Contractul de muncă al zilierilor</i>	270

CAPITOLUL AL IX-LEA. CONTRACTELE DE MUNCĂ CU ELEMENT

DE EXTRANEITATE	273
<i>Secțiunea 1. Reglementări aplicabile cetățenilor români cu domiciliul în România, care lucrează în străinătate</i>	273
<i>Secțiunea a 2-a. Protecția cetățenilor români cu domiciliul în România care lucrează în străinătate</i>	274
<i>Secțiunea a 3-a. Reglementări vizând cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene</i>	276
§1. Libera circulație a lucrătorilor	276
1.1. Cadrul juridic	276
1.2. Noțiunea de lucrător	277
1.3. Exercițarea dreptul la muncă	279
1.4. Restricții privind dreptul la liberă circulație a lucrătorilor	279
1.5. Reglementare specială (Roma I)	280
<i>Secțiunea a 4-a. Reglementări ale Uniunii Europene pentru resortisanții statelor terțe</i>	280

CAPITOLUL AL X-LEA. TIMPUL DE MUNCĂ ȘI TIMPUL DE ODIHNĂ **283**

<i>Secțiunea 1. Cadrul internațional</i>	283
<i>Secțiunea a 2-a. Timpul de muncă</i>	285
§1. Noțiunea și durata normală a timpului de muncă	285
§2. Munca de noapte	289
§3. Munca suplimentară	289
§4. Norma de muncă	291
<i>Secțiunea a 3-a. Timpul de odihnă</i>	291
§1. Noțiune	291
§2. Forme	292
2.1. Pauza de masă	292
2.2. Repausul zilnic	292
2.3. Repausul săptămânal	292
2.4. Zilele de sărbătoare legală și alte zile în care, potrivit legii, nu se lucrează	293
2.5. Concediul de odihnă	295
2.6. Zile libere plătite	300

2.7. Concediile fără plată _____	301
2.8. Concediile pentru formare profesională _____	301
2.9. Liberul pentru îngrijirea copilului _____	302
CAPITOLUL AL XI-LEA. SALARIZAREA _____	303
<i>Secțiunea 1. Noțiunea și elementele salariului _____</i>	<i>303</i>
§1. Noțiunea _____	303
§2. Sediul materiei _____	303
§3. Elementele _____	304
<i>Secțiunea a 2-a. Categorii de salarii _____</i>	<i>307</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Sistemul de salarizare _____</i>	<i>309</i>
§1. Principii specifice _____	309
§2. Forme de salarizare _____	310
§3. Modul de stabilire a salariilor _____	311
<i>Secțiunea a 4-a. Modalitățile de plată a salariului _____</i>	<i>312</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale _____</i>	<i>314</i>
<i>Secțiunea a 6-a. Indexarea salariilor _____</i>	<i>316</i>
§1. Indexarea legală _____	316
§2. Indexarea convențională _____	317
§3. Înghețarea salariilor _____	317
§4. Reducerea salariilor _____	317
<i>Secțiunea a 7-a. Reținerile din salariu _____</i>	<i>319</i>
<i>Secțiunea a 8-a. Biletele de valoare _____</i>	<i>320</i>
<i>Secțiunea a 9-a. Veniturile salariale și alte venituri ale salariaților _____</i>	<i>321</i>
CAPITOLUL AL XII-LEA. SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ _____	323
<i>Secțiunea 1. Cadrul internațional _____</i>	<i>323</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Sediul materiei (cadrul intern) _____</i>	<i>325</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Noțiune și trăsăturile caracteristice _____</i>	<i>326</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Obligațiile angajatorului _____</i>	<i>326</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Obligațiile lucrătorilor _____</i>	<i>330</i>
<i>Secțiunea a 6-a. Comitetul pentru securitate și sănătate în muncă _____</i>	<i>331</i>
<i>Secțiunea a 7-a. Serviciul de medicină a muncii _____</i>	<i>333</i>
<i>Secțiunea a 8-a. Pericolul grav și iminent _____</i>	<i>334</i>
<i>Secțiunea a 9-a. Comunicarea, cercetarea, înregistrarea și raportarea evenimentelor _____</i>	<i>335</i>
§1. Cercetarea evenimentelor _____	335
§2. Accidentele de muncă _____	336
§3. Înregistrarea accidentelor de muncă _____	337
§4. Bolile profesionale _____	337
<i>Secțiunea a 10-a. Măsurile speciale în cazul temperaturilor extreme _____</i>	<i>338</i>
<i>Secțiunea a 11-a. Asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale _____</i>	<i>339</i>

<i>Secțiunea a 12-a. Regimul de protecție a muncii femeilor, tinerilor și a persoanelor cu handicap</i>	341
§1. Regimul de protecție a muncii femeilor	341
§2. Regimul de protecție a muncii tinerilor	343
§3. Regimul de protecție a muncii persoanelor cu handicap	346
<i>Secțiunea a 13-a. Autorități și instituții competente în domeniu</i>	349
CAPITOLUL AL XIII-LEA. INSPECȚIA MUNCII	352
<i>Secțiunea 1. Aspecte generale</i>	352
<i>Secțiunea a 2-a. Organizare</i>	353
<i>Secțiunea a 3-a. Funcții</i>	353
<i>Secțiunea a 4-a. Atribuții</i>	354
<i>Secțiunea a 5-a. Inspectorii de muncă</i>	358
<i>Secțiunea a 6-a. Litigii. Procedură</i>	361
<i>Secțiunea a 7-a. Asociația Internațională a Inspecției Muncii</i>	362
CAPITOLUL AL XIV-LEA. RĂSPUNDEREA JURIDICĂ	363
<i>Secțiunea 1. Răspunderea disciplinară</i>	363
§1. Disciplina muncii	363
§2. Dreptul comun disciplinar	363
2.1. Cauzele de nerăspundere disciplinară	364
2.2. Abaterea disciplinară	365
2.3. Sancțiunile disciplinare	366
2.4. Procedura disciplinară	371
2.5. Posibilitatea înlocuirii sancțiunii disciplinare	375
<i>Secțiunea a 2-a. Răspunderea patrimonială</i>	378
§1. Definiție și trăsături caracteristice	378
§2. Răspunderea patrimonială a angajatorului față de salariații săi	378
§3. Răspunderea patrimonială a salariaților față de angajator	379
3.1. Elementele răspunderii patrimoniale a salariaților	379
3.2. Obligația de restituire a salariaților	381
3.3. Procedura de stabilire a răspunderii patrimoniale	382
3.4. Cazuri de răspundere patrimonială a salariatului reglementate de Codul muncii și de Legea dialogului social	384
§4. Răspunderea administrativ-patrimonială	384
4.1. Răspunderea autorității/instituției pentru prejudiciile de natură materială sau morală produse ca urmare a curențelor organizatorice sau funcționale ale unor servicii publice	384
4.2. Răspunderea reparatorie (civilă) a funcționarilor publici	385
<i>Secțiunea a 3-a. Răspunderea contravențională</i>	386
<i>Secțiunea a 4-a. Răspunderea penală</i>	388
§1. Infrațiuni reglementate de Codul muncii	390
§2. Infrațiuni reglementate de Legea nr. 62/2011 privind dialogul social	393

§3. Infracțiuni reglementate prin Legea nr. 22/1969 privind angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor organizațiilor socialiste	395
§4. Infracțiuni reglementate prin Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale	396
§5. Infracțiuni reglementate de Codul penal	397
CAPITOLUL AL XV-LEA. JURISDICȚIA MUNCII	401
<i>Secțiunea 1. Aspecte generale</i>	401
§1. Noțiune	401
§2. Principii	401
§3. Părțile	402
<i>Secțiunea a 2-a. Medierea conflictelor de muncă</i>	403
<i>Secțiunea a 3-a. Competența instanțelor judecătorești</i>	406
<i>Secțiunea a 4-a. Reguli de soluționare a conflictelor de muncă de către instanțele judecătorești</i>	408
§1. Sesizarea instanței	408
§2. Completul de soluționare a conflictelor de muncă în primă instanță	409
§3. Termenele de sesizare a instanței	410
§4. Procedura de soluționare a conflictelor de muncă	413
§5. Hotărârile instanței judecătorești	415
§6. Apelul	416
§7. Căile extraordinare de atac	418
§8. Executarea hotărârilor judecătorești	419
GRILE	421